

Minaraad 19/06/2008 hoorzitting ter voorbereiding van een advies over de milieuprioriteiten van het Franse voorzitterschap.

Centrum voor EU Studies: twee onderzoekslijnen

1. Europese besluitvormingsprocessen
2. Zachte dimensie van het Europees
extern beleid

“Klimaatleiderschap: kaskraker in de Europese Unie”, artikel in Internationale Spectator Klimaat, milieu, energie , nr 5 mei 2008.

Klimaatleiderschap: niet de vraag of de EU een leider is maar waarom?

Klimaatleiderschap: waarom?

Politieke discours van EU beleidsmakers:
klimaatleider

Dynamiek van dit discours: algemene
consensus, actoren, functionaliteit en
effect

Algemene consensus?

- Interne dimensie: het goede voorbeeld geven
- Externe dimensie: initiatief nemen in internationale klimaatonderhandelingen

Actoren: onderlinge rivaliteit zorgt voor een versterkende spiraal.

Verschillende niveaus en actoren: willen allemaal invloed in klimaatdebat om uiteenlopende redenen: vergroten beslissingsmacht, onder druk van belangengroepen, eigen populariteit...

Hypothese Actor Europese Commissie: zelfperceptie belangrijkste regisseur

1. Eigen macht/bevoegdheid vergroten
2. Eigen legitimiteit en legitimiteit van de EU vergroten

Functionaliteit van discours: één beleid in functie van meerdere doelstellingen

1. Milieu
2. Groei en banen
3. Continuïteit van de energievoorziening
4. Wens Europese burger

1. Milieu

Discours Commissie: klimaatbeleid is goed voor het milieu, milieu succesverhaal

Uitdagend discours: agrobrandstoffen. 10% tegen 2020? Negatieve milieugevolgen.

Commissie verliest greep als regisseur.

2. Groei en banen

Discours Commissie: Lissabon, derde industriële revolutie, First Mover Advantage.

Uitdagend discours: koolstoflekken, Commissie doet toegevingen, maar dominant discours?

3. Continuïteit van de energievoorziening

Discours Commissie: grote import afhankelijkheid, zachte methode om geopolitieke spanningen te beheersen.

Uitdagend discours: Europees extern energiebeleid, zachte macht ontoereikend?
Maar dominant discours?

4. Wens Europese burger

Discours Commissie: populair thema, associatie EU. EB opiniepeilingen. Vergroten legitimiteit EU en Commissie.

Uitdagend discours: actie/kostenplaatje, communicatie boodschap.

Dominant: symbool verzet tegen negatieve gevolgen globalisering. Vervanging originele legitimatie concept EU

Besluit:

Commissie Barroso ziet zich zelf als bezieler van het klimaat- en energiepakket en zal kost noch moeite besparen om pakket goed te keuren onder haar regie

Franse voorzitterschap:

- Nucleaire energie: hernieuwbare energie
- Concurrentievermogen: koolstoftaks import
- Verlaging brandstoftaksen
- Europese energie strategie: interne energiemarkt
- Frans-Duitse as: meer flexibiliteit CO2 emissies wagens

Huidig onderzoek:

- Theoretisch kader: boekhoofdstuk Green Civilian Power Europe in Orbie, Jan (2008) (ed.) Europe's Global Role, Ashgate.
- Artikels IS, MO paper, oikos artikel.
- Klimaat in het communicatiebeleid van de EU: functionaliteit van discours: legitimiteitseffect
- Case: agrobrandstoffen. Eén beleid meerdere doelstellingen, inconsistentie?